

Projecte pilot innovador per la lluita contra la mosca de l'olivera

Líder:

Agrícola del Camp i Secció de Crèdit Santa Bàrbara, SCCL

Altres membres perceptors:

Unió Origen SCCL; Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, Empordàlia, SCCL

Altres membres no perceptors:

IRTA

Coordinador:

Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya

01. Motivació

La mosca de la olivera *Bactrocera oleae* es l'espècie plaga més important d'aquest cultiu a Catalunya. Fins els darrers anys, el mètode de control més estès es basava en tractaments aeris químics amb esquer, que des de l'any 2015 van passar a tenir caràcter excepcional. Per tant, s'ha avaluat la seva substitució per altres mètodes de control. La tècnica de la captura massiva es basa en atraure adults, mitjançant un esquer, que moren al entrar en contacte amb el tòxic del dispositiu emprat. La seva eficàcia resideix en minimitzar les poblacions de *B. oleae* (foto superior) des de que l'oliva està receptiva a l'atac de la mosca. Quan les poblacions són elevades, aquesta tècnica necessita el recolzament d'altres mètodes de control. Aquest estudi es va a dur a terme en una finca de cadascuna de les DOP d'oli d'oliva de Catalunya: Terra Alta (var Empeltre i Arbequina), Empordà (var Argudell), Siurana (var Arbequina), Baix Ebre-Montsià (var Morrut i Sevillenc) i Les Garrigues (var Arbequina). Cada finca es va dividir en tres parcel·les on es van avaluar tres densitats de trampes per unitat de superfície (foto central). Aquesta densitat va variar entre 10 i 80 trampes per ha, d'acord amb la sensibilitat varietal i l'abundància poblacional de *B. oleae* a cada zona. La tècnica de la captura massiva es va reforçar, quan va ser necessari, amb tractaments químics, incloent el fong *Beauveria bassiana* i caolí. Es va avaluar l'eficàcia del mètode determinant el percentatge de fruita afectada per *B. oleae* i les poblacions d'adults.

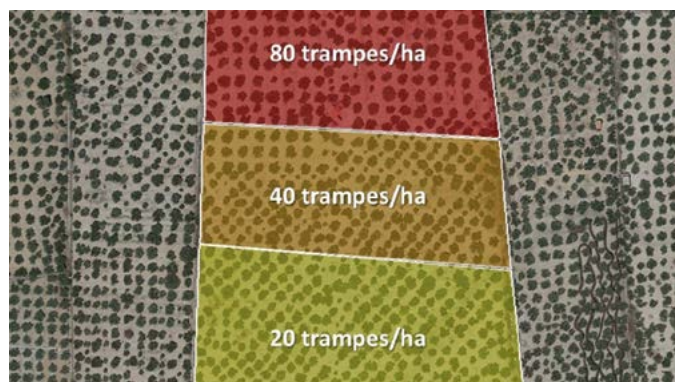
L'objectiu principal del projecte ha sigut implementar estratègies de control de la mosca de la olivera, la principal plaga clau de les oliveres, combinant diferents mètodes de control alternatius als tractaments aeris, la qual cosa hauria de permetre la obtenció de oli d'oliva d'alta qualitat, minimitzant l'impacte mediambiental i incrementant la competitivitat del sector oleícola català.

02. Resultats i conclusions

La tècnica de captura massiva s'ha mostrat com una alternativa als tractaments aeris reduint en gran mesura les poblacions d'adults en camp i conseqüentment els danys al cultiu. Tot i això, durant els tres anys d'execució del projecte en cap de les zones assajades aquesta tècnica per si sola va oferir una eficàcia suficient i va ser necessari realitzar tractaments de suport a determinats moments que es justificaven pel seguiment realitzat tant de poblacions d'adults com de percentatge de fruita afectada. Els resultats obtinguts durant tres anys consecutius posen de manifest una elevada variabilitat entre les variables, any, zona i varietat.

Larva de *B. oleae* a l'interior d'un fruit.

Plànol de les parcel·les amb diferents densitats de trampes per ha.

Parcel·la d'oliveres al Montsià. Fotos: Grup Operatiu.

Dels diferents productes alternatius als tractaments químics (*B. bassiana*, terra de diatomees i caolí) avaluats als sis assajos de camp realitzats, únicament el caolí s'ha mostrat eficaç per al control de *B. oleae*.

Les característiques comercials i l'anàlisi físico-química i sensorial dels olis per avaluar la qualitat de l'oli dins de una mateixa zona van ser similar entre tractaments.

Els resultats obtinguts a través del projecte pilot han contribuït a millorar la definició de les estratègies de control per fer front als atacs d'acord amb la zona, varietat i altres variables que afecten a cada campanya. Tot i la validesa del mètode de captura massiva s'ha fet evident la necessitat de continuar noves accions de R+D+I per tal de trobar mètodes sostenibles de control que es puguin combinar amb la captura massiva, a fi de disminuir la incidència de la plaga, sobretot a les zones i varietats més afectades.